

Väntad och oväntad spänning på Stof:s Ölandsresa 19–22 maj 2017

Text: Håkan Steen, Bild: Håkan Steen (HS) och Monica Ahlberg (MA)



Skärfläcka. (Monica Ahlberg)

Att åka på fågelresor innebär alltid ovisshet och spänning i mer eller mindre grad. Från början fanns många frågor när 13 deltagare plus reseledarna Erik Peurell och Marianne Dannbeck gav sig iväg i två minibussar från Liljeholmen på morgonen den 19 maj. Vilka fåglar skulle vi få? Skulle något eget nytt livskryss ramla in? Skulle det bli mer än tre timmars sömn per natt? Vilken pizza skulle man välja på Kajutan i Mörbylånga?

Första stoppet blev det sedan ett par vårar traditionsenliga stoppet vid **Färgargården** vid Motala ström i Norrköping. Förhoppningarna om kungsfiskare grusades, men det blev i alla fall fina obsar på ett småskrapepar plus drygt 20 andra arter.

Nästa stopp blev där E22 korsar **Emån** och där vi hade försärla, även om den visade sig lite snålt. Ovanför oss seglade en havsörn förbi. Här började vi uppfatta ett extra spänningsmoment, nämligen hur många livskryss Rikard-Ambric skulle håva in under resan. Han startade på 153 med den ambitiösa inställningen att det inte räckte med att höra en ny art, utan han skulle prompt även se den för att få kryssa.

Längre söderut i Småland drabbades vi av mer spänning, riktigt otäck sådan. Tack och lov lyckades **våra chaufförer** skickligt undvika krock med en röd bil som kom farande på fel sida av vägen! Tack Lasse och Marianne!

Nästa stopp var **Färjestadens dämme**, med stora vassruggar. Här uppstod den alltid uppfriskande diskussionen om det är sävsångare eller rörsångare man hör. Många höll på säv, några höll på rör.

Till slut visade sig en rörsångare. Men det hindrar ju inte att även en sävsångare gömde sig där någonstans... Här hade vi bland annat även skedand och svarthakedopping.

Sedan larmades en fältpiplärka vid **Gårdby Sandhed** bara någon mil bort på östra sidan av Öland, och den drog vi förstås på. Vilket innebar ännu ett nytt spänningsmoment. Staffan Bergmark hade på förra årets Ölandsresa nått 300 kryss i och med en höksångare vid Karl X:s mur. Sedan dess hade han förlorat snösiska, eftersom den numera är ihopbakad med gråsiska. Skulle vi nu alltså få se en fågelskådare nå magiska 300 kryss, för andra gången?! Visst small det! Fältpipen visade sig fint där den spankulerade omkring bland hedens blommor, alldeles nära vägen. Tio av oss fick livskryss här. Och grattis Staffan!



Staffan kryssar 300. Igen. (HS)

Sedan följde inkvartering på Stora Frögårdens vandrarhem och avslutande skådning vid Haga Park camping och de förnämliga sank stränderna vid Beijershamn. Höjdpunkter blev rosenfink vid campingen och massor av vadare vid Beijershamn, bland annat mosnäppa.

Dag 2

Upp före gryningen och trevliga obsar på igelkott vid vandrarhemmet. Därefter ned till **Ölands södra udde**, där vi hörde den grönfläckiga paddans märkliga spelläte och såg en massa sälar, mest gråsäl faktiskt.



Ölands södra udde. (Monica Ahlberg)

Bland fåglarna vid Södra udden kan nämnas kustsnäppa, kentsk tärna och en kaspisk trut som några lyckades få en skymt av. Ett besök i Södra Lunden gav trastsångare vid Lundsjön, rödspov ute på Schäferiängarna och halsbandsflugsnappare kring holkar inne i själva Lunden. Till **Norra Lunden** for vi på jakt efter mindre flugsnappare, men vi blev avbrutna först av en brandkronad kungsfågel som snabbt korsade vår väg då den hördes av Erik och sågs av Annika. Strax därefter kom ett larm från Södra udden att en lundsångare fångats och skulle visas upp av ringmärkarna. Efter att denna lilla sångare besetts på riktigt nära håll fortsatte färden norrut.



Lundsångare. (MA)

Skådningen för dagen var planerad till öns västra sida, men innan vi helt förlade aktiviteterna till den kanten körde vi **Tvärvägen** över till östra sidan och tillbaka via Eketorp för att hänga in ängshöken på exkursionslistan, vilket gick utmärkt bra. Därefter tog vi sikte på **Västerstadsviken**, där vi bland annat hade småsnäppa, småtärna, roskarl, myrsnäppa, kustpipare, dvärgmå, spovsnäppa och massor av kärnsnäppor.

Övriga lokaler idag var **Grönhögen** (svart rödstjärt), **Fågelsjön/Bergsstigen** (smådopping, vattenrall), **Risingehamn** (brushane) och **Mörbylånga sockerbruksdammar** (råka och turkduva). Vid middagen på Kajutans uteservering i Mörbylånga häpnade vi över de enorma mängder prutgäss som drog norrut över Kalmarsund. Vilken pizza? Marinara!

Dag 3

Vi började dagen med höksångare och gräshoppsångare vid **Karl X:s mur**. Höksångaren var dessvärre lite blyg och sågs aldrig, den bjöd inte ens på ordentlig sång under den timme vi var på plats, utan vi fick nöja oss med locklätet denna gång. Som kompensation fick närobsar på en gök som plockade mask (?) i gräset ett tjugotal meter bort, samt en ängshök som visade upp sig tjugigt och länge.

Färden tog sedan sikte på **Södra lunden** och sommargylling som gjorts till målart för resan. Med lite tålmod fick vi också höra gyllingen jodla fint i Södra lunden. Glada för detta gjorde vi därefter en ny attack på mindre flugsnappare i **Norra Lunden**. Och den här dagen fick vi ljuvliga obsar på såväl mindre flugsnappare som halsbandsflugsnappare. Bägge sjöng och poserade välvilligt för oss och våra kameror nära gångvägen alldeles intill varandra.



Mindre flugsnappare och... (MA)



...halsbandsflugsnappare. (HS)

Ett nytt larm från Södra Lundsjön om en sjungande videsparv, gjorde att vi än en gång styrde söderut. Men det blev dipp och vi fortsatte norrut igen.



Lyssning vid Lundsjön. (MA)

Det hade nu blivit förmiddag och luften hade värmts upp så pass att rovfåglarna börjat pröva vingarna. I höjd med **Kungsgården** stannade vi för intensiv skådning av rovisar, och till slut fick vi in en brun glada och en falk som i efterhand bedömdes till aftonfalk. Därefter fattade vi posto norr om landsvägen vid **Sibyllas** och granskade noga alla rovisar som kom förbi. Buden var många om falkarna, men det mesta blev lärkfalk. Till slut lyckades en medskådare fånga några snabbflygare på bild och utifrån foton kunde vi bestämma att vi just hade sett aftonfalkar jaga varandra.



Rovfågelspan vid Sibyllas. (MA)

Nästa mål var Mellbyör på östkusten, men vi hittade ingen väg ned till vattnet. Det blev **Görans dämme** istället, vilket var en fullträff. Minst åtta svarttärnor, årtå, lärkfalk och flera spelande storspövar. Vissa i gruppen fick även se raphöna och höra kornknarr från p-platsen.



Svarttärna. (MA)

Ett relativt snabbt besök vid **Sebybadet** gav inte mycket utdelning. Vid **Stenåsa camping** kunde vi efter lite letande hitta den hornuggla som rapporterats häcka där. Efter en mycket kort visit vid **Triberga mosse** gjordes resans obligatoriska stopp vid **Stenåsa naturbokhandel**, där alla fick möjlighet att betitta raphönor genom de utställda skyltexemplaren av allehanda tubkikare.

Innan kvällens restaurangbesök i Färjestaden avslutades skådningen med ett besök i hamnen vid badet varifrån det skulle kunna ses rastande prutgäss ute i Kalmarsund, men motljuset gjorde det svårt att se något.

Dag 4

Vi lade en stor del av sista dagen vid **Beijershamn**, och skogen innanför, där vi bland annat hade småsnäppa och mosnäppa på nära håll, kustsnäppa, myrspov och skrântärna längre ut vid revlarna, göktyta och ytterligare en sjungande halsbandsflugsnappare uppe i skogen.



Småsnäppa. (MA)

Gulhämplingen vid **Haga Park camping** satt och sjöng när vi kom fram, men stack snabbt och gömde sig utan att alla i gruppen fått ordentligt grepp om den. Trots ihärdigt spanande och lyssnande över ett stort område lyckades vi tyvärr inte hitta igen den.

För att plåstra om såren gjorde vi ett nytt besök vid **Västerstadsviken** varifrån det rapporterats smalnäbbad simsnäppa. Dessa var på plats när vi anlände, men de stora vadarflockarna var nervösa och drog omkring rätt mycket varvid simsnäpporna tappades bort innan alla sett dem. Tacksamt nog kunde de dock återfinnas och ses av hela gruppen. För dagen var andra intressanta arter på lokalen kustpipare, dvärgmå, myrsnäppa och stjärtand. Reseledaren Erik uppskattade antalet kärrensäppor till 1300. Andra till Artportalen inrapporterade uppskattningar gjorda samma dag ligger mellan 2000 och 3500 ex. Rätt många under alla omständigheter.



Kärrensäppor. (Monica Ahlberg)

Men så kom ett larm till, som vi inte kunde motstå. Vid **Mörbylilla**, en mil söderut och i ”fel” riktning eftersom vi var på väg hemåt, så rapporterades två turturduvor – en art som rapporterats under hela helgen från olika lokaler på den sydligaste delen av ön, men som vi valt att inte jaga efter. Men nu verkade de vara hyggligt stationära och inom räckhåll, som vi gjorde ett försök. Och de två förtjusande fåglarna gick pålitligt kvar och pickade i åkern nära vägen. Det var bara att njuta. Verkligen värt en omväg! Livskryss för sju av oss.



Two turtle doves...♪♪ (MA)

Och hur gick det för Rikard, vars framgångar vi alla följde med glädje? Jo, han gick från 153 till 190 kryss, alltså ett dagsnitt på nästan tio!



Annika Morberg, Marianne Dannbeck, Yvonne Ekelöf, Maria Stenmark, Anders Zetterlund, Kerstin Nordenadler, Rikard Ambric, Erik Peurell, Lasse Berglund, Karin Hendahl, Staffan Bergsmark, Barbro Strååt, Anki Karlsson, Håkan Steen, Monica Ahlberg

Artlista för StOFs resa till Öland 19-22/5 2017

Sammanlagt 165 arter, varav 161 sedda av minst två deltagare

Arter i fetstil är rariteter av olika kaliber

Arter i kursiv är målararter för Ölandsresan

(Arter i parentes är observerade av endast en deltagare)

1, 2, 3, 4 = fredag, lördag, söndag, måndag

Knölsvan 1, 2, 3, 4	Spovsnäppa 2	Gärdsmyg 2, 3, 4
Sångsvan 1, 2	Skärnsnäppa 2	Rödhake 1, 2, 3
Grågås 1, 2, 3, 4	Kärrensna 1, 2, 4	Näktergal 1, 2, 3, 4
Kanadagås 1, 3	Myrsnäppa 2, 4	<i>Svart rödstjärt</i> 2
Vitkindad gås 2, 3, 4	Brushane 2, 3	Rödstjärt 1, 2, 3, 4
<i>Prutgås</i> 2, 3, 4	Enkelbeckasin 2, 3, 4	Buskskvätta 2, 3
Gravand 1, 2, 3, 4	Morkulla 2, 3	Stenskvätta 2, 3, 4
Bläsand 2	<i>Rödspov</i> 2, 3	Koltrast 1, 2, 3, 4
Snatterand 2, 3, 4	Myrspov 4	Björktrast 1, 2, 3, 4
Kricka 3	(Småspov 2)	Taltrast 1, 2, 3, 4
Gräsand 1, 2, 3, 4	Storspov 2, 3	Rödvingetrast 3
Stjärtand 4	Svartsnäppa 4	Gräshoppångare 3
Årta 3	Rödbena 1, 2, 3, 4	Rörsångare 1, 2, 4
Skedand 1, 2, 3, 4	Grönbena 1	Trastsångare 2
Vigg 1, 2, 3	Drillsnäppa 1, 2, 3	Härmsångare 1, 2, 3, 4
Bergand 2	Roskarl 2	<i>Höksångare</i> 3
Ejder 2, 3, 4	Smalnäbbad simsnäppa 4	Ärtsångare 1, 2, 3, 4
Sjörre 2	(Kustlabb 3)	Törnsångare 1, 2, 3, 4
Svärta 2	Dvärgmå 2	Trädgårdssångare 2, 3, 4
Knipa 1, 2	Skrattmå 1, 2, 3, 4	Svarthätta 1, 2, 3, 4
Småskrake 1, 2, 3	Fiskmå 1, 2, 3, 4	Lundsångare 2
Storskrake 1, 2	Silltrut 2	Grönsångare 1, 2, 3, 4
Rapphöna 3	Gråtrut 1, 2, 3, 4	Gransångare 1, 2, 3
Fasan 2, 3	Kaspisk trut 2	Lövsångare 1, 2, 3, 4
Storlom 2	Havstrut 1, 2, 3	Brandkronad kungsfågel 2
Smådopping 2	Skräntärna 4	Grå flugsnappare 1, 2, 3
<i>Gråhakedopping</i> 2	Kentsk tärna 2	<i>Mindre flugsnappare</i> 3
Svarthakedopping 1, 2	Fisktärna 1, 4	<i>Halsbandsflugsnappare</i> 2, 3, 4
Storskarv 1, 2, 3, 4	Silvertärna 1, 2, 3, 4	Svartvit flugsnappare 1, 2, 3
Gråhäger 1, 2, 3, 4	<i>Småtärna</i> 2, 4	Skäggmes 4
Brun glada 3	Svarttärna 3	Svartmes 1
Röd glada 1, 2, 3	Tordmule 2	Blåmes 1, 2, 3, 4
Havsörn 1, 3	Tobisgrissla 2	Talgoxe 1, 2, 3, 4
Brun kärrhök 2, 3, 4	Tamduva 1, 2, 3	Nötväcka 1, 2, 3, 4
<i>Ångsök</i> 2, 3	Skogsduva 2, 3	Trädkrypare 2, 3, 4
Sparvhök 1, 2, 3	Ringduva 1, 2, 3, 4	Sommargylling 3
Ormvråk 1, 2, 3	Turkduva 2	Törnskata 2, 3, 4
Tornfalk 2, 3, 4	Turturduva 4	Nötskrika 4
Aftonfalk 3	Gök 1, 2, 3, 4	Skata 1, 2, 3
Lärfalk 3, 4	Hornuggla 3	Kaja 1, 2, 3
(Pilgrimsfalk 2)	(Nattskär 3)	Råka 2
Vattenrall 2, 4	Tornseglare 1, 2, 3, 4	Kråka 1, 2, 3, 4
Kornknarr 3	Göktyta 4	Korp 2, 3
Rörhöna 1, 2	Större hackspett 1, 2, 3	Stare 1, 2, 3, 4
Sothöna 1, 2, 3	Trädlärka 1	Gråsparv 1, 2, 3, 4
Trana 1, 2, 3, 4	Sånglärka 1, 2, 3, 4	Pilfink 1, 2, 3, 4
Strandskata 1, 2, 3, 4	Backsvala 1, 2, 4	Bofink 1, 2, 3, 4
<i>Skärfläcka</i> 1, 2, 3, 4	Ladusvala 1, 2, 3, 4	Gulhämpling 3, 4
Större strandpipare 1, 2, 3, 4	Hussvala 1, 2, 3, 4	Grönfink 1, 2, 3, 4
Ljungpipare 3	Fältpiplärka 1	Steglits 1, 2, 3, 4
Kustpipare 2, 3, 4	Trädpiplärka 1, 2, 3, 4	Hämpling 1, 2, 3, 4
Tofsvipa 1, 2, 3, 4	Ångspiplärka 1, 2, 3, 4	Rosenfink 1, 2, 4
Kustsnäppa 2	Gulärta 1, 2, 4	Stenknäck 1, 3
Småsnäppa 2	Forsärta 1	Gulsparv 1, 2, 3, 4
Mosnäppa 1, 2, 4	Sädesärta 1, 2, 3, 4	Säv sparv 1, 2, 4

